

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 22 grudnia 2015 roku

ZSR.422.27.2015.MMI

Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

działając na podstawie 10a ust. 1 ustawy z 6 stycznia 2000 roku o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6 poz. 69 z późn. zm.) pragnę zwrócić uwagę Pana Ministra na problematykę przedawnienia karalności niektórych przestępstw. Art. 101 § 4 pkt 2 Kodeksu karnego, stanowi:

W przypadku przestępstw określonych w rozdziale XXV, popełnionych na szkodę małoletniego albo gdy treści pornograficzne obejmują udział małoletniego – przedawnienie karalności przestępstwa nie może nastąpić przed ukończeniem przez niego 30. roku życia.

Rzecznik Praw Dziecka stoi na stanowisku, że z uwagi na charakter i ogromny ciężar tych przestępstw, należy dać ofiarom szansę dochodzenia swych praw, poprzez włączenie tego typu czynów do katalogu przestępstw niepodlegających przedawnieniu karalności.

Stanowisko to wyrażałem w wystąpieniach do Ministra Sprawiedliwości w 2010, 2012 i 2013 roku. Ten ważny do uregulowania społeczny problem nie spotkał się jednak z aprobatą resortu sprawiedliwości.

Dotychczasowa regulacja niedostatecznie zabezpiecza prawa ofiar nadużyć seksualnych. Każda z ofiar inaczej przeżywa swoją krzywdę. Niektóre zapamiętują fakt wykorzystania seksualnego w brutalnych szczegółach na długie lata, innym pozostaje jedynie mgliste odczucie doznanej krzywdy, natomiast jeszcze inne mogą wypierać ze świadomości przykre wspomnienia na wiele lat.

Podkreślić należy, że wiele ofiar przemocy seksualnej jest gotowych na podjęcie walki o ukaranie sprawcy tych okrutnych czynów dopiero w dorosłym życiu, czasami

25 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

nawet po kilkudziesięciu latach od doznanej krzywdy. Psychologiczne mechanizmy obronne ofiar tego rodzaju przemocy mogą doprowadzić do wyparcia bolesnych wspomnień. Proces odzyskiwania traumatycznych wspomnień jest bardzo złożony. Czasami dopiero wieloletnia terapia psychologiczna pozwala na odzyskanie pamięci o wypartych zdarzeniach.

Jako Rzecznik Praw Dziecka stoję na stanowisku, że należy dążyć do stworzenia możliwości każdej pokrzywdzonej w dzieciństwie przestępstwem seksualnym osobie, ujawnienia popełnienia przestępstwa bez obawy, że upłynął termin do złożenia stosownego zawiadomienia, a sprawca przestępstwa nie zostanie ukarany.

Człowiek pokrzywdzony przestępstwem, w szczególności gdy jest to dziecko, powinien być otoczony specjalnym standardem ochrony. Z tego też względu na państwie spoczywa szczególny obowiązek udzielenia wsparcia ofiarom, również poprzez możliwość ścigania sprawcy przestępstwa i zadośćuczynienia za doznane krzywdy.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się do Pana Ministra o ponowne rozważenie możliwości podjęcia prac legislacyjnych w kierunku uzupełnienia art. 105 Kodeksu karnego o szeroki katalog przestępstw ujętych w rozdziale XXV Kodeksu karnego.

Z wyrazami szacunku
Marek

